

Motion till riksdagen 2023/24:2295

av Emma Ahlström Köster (M)

Ändring av moms på privat musikundervisning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att om möjligt sänka momsen på privat musikundervisning från 25 procent till 6 procent och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att kunna musicera själv och med andra ger mångfaldiga positiva effekter, både för individen och för samhället. Musik är en del av hela livet. Efterfrågan för att lära sig spela ett instrument är stor. Barn, ungdomar, studenter, vuxna och pensionärer vill musicera. De som hittar en lärare lägger värdefull tid på att lära sig hantverket, emotionell reglering, intellektuell kontroll, skapande och återskapande. De köper instrument, noter och audios och går på konserter. Kunskapstörsten är stor.

En hållbar undervisning i instrument kräver högst kompetenta specialister. De är utbildade sedan barnsben och har därefter studerat flera år vid musikhögskolor, både i konstnärliga och pedagogiska ämnen. Oftast är de även internationellt skolade vilket ger yrket en viktig ingrediens av integration.

Varför saknar Sverige en stor och attraktiv arbetsmarknad för dessa specialister? Varför finns ingen bransch av privata musikskolor som erbjuder ett brett och attraktivt utbud, både för lärare att undervisa i och elever att bli inspirerade av? Varför når kommunala kulturskolor trots miljardstöd så få unga?

Svaret är att en politik med olika momssatser och ensidiga subventioner har förstört det kulturella ekosystemet. Alla intresserade styrs till kommunala kulturskolor. Därtill ger studieförbund över hela landet ”individuella studiecirkelar i instrument”. Båda dessa stora institutioner är momsbefriade. Även ideella föreningar, bl a kyrkliga församlingar, säljer tjänsten momsfrött. Privata musikskolornas momssats är för närvarande 25 %. Detta trots att tjänsten har exakt samma syfte oberoende av vem som är anordnare. Den

lilla aktören kan lättare reagera på behov och har ofta mycket hög kompetens. Den är van vid krav på nytänkande, effektivitet och tydlig kommunikation utåt. Oftast har privata musikskolor även en yrkesförberedande linje som är livsviktig för att försörja musikhögskolorna. Samarbetet brukar vara tätt, eftersom många frilansmusiker kombinerar spelandet med undervisandet.

Den höga momssatsen fördyrar tjänsten enormt. Den upplevs som ”dyr” och kan inte köpas av alla. När alla räkningar och skatter är betalda finns knappt något kvar i handen för en professionell specialist med flera års utbildning. Båda sidor är förlorare.

Följden är också kulturell utarmning, orkesterdöd, brist på blåsmusiker, musikhögskolornas rekryteringsproblem, stor acceptans för svartarbete, flykt till andra yrken och mer.

En ändring av momssatsen från 25 % till 6 % för privata musikskolor är en liten kostnad för hela statsbudgeten. Privata dansskolors momssats är 6 %. Musikundervisning har 6 %. Konserter har 6 %. Samtidigt måste kommuner spara. Att ge musikundervisning på ungas fritid tillhör inte den kommunala kärnverksamheten. Det är dags att skaffa utrymme för socialt och kulturellt entreprenörskap. Stimulera ett större utbud av små kulturaktörer som kan stå på egna ben.

Emma Ahlström Köster (M)